

Beleidsregels (huis)nummering en straatnaamgeving

1. AANLEIDING EN TOELICHTING	1
1.1. Bevoegdheid tot het regelen van (huis)nummering en straatnaamgeving	1
1.2. Straatnaamgeving	1
1.3. (Huis)nummering	2
1.4. Afhandeling van kosten bij vernummering	3
2. BELEIDSREGELS	3
2.1. STRAATNAAMGEVING	3
2.1.1. Criteria voor straatnaamgeving	3
2.2. (HUIS)NUMMERS	4
2.2.1. Systematiek	4
2.2.2. Toekenning van (huis)nummers	4
2.2.3. Toevoegen van (huis)nummers	4
2.2.4. Vernummering door verandering van straatnaam	5
2.3. AFHANDELING VAN KOSTEN DIE ONTSTAAN DOOR VERNUMMERING	5
2.3.1. Vernummering van het eigen object op verzoek eigenaar/gebruiker	5
2.3.2. Vernummering op initiatief van de Gemeente Heumen	5

1. AANLEIDING EN TOELICHTING

1.1. Bevoegdheid tot het regelen van (huis)nummering en straatnaamgeving

De bevoegdheid tot het benoemen en nummeren van de openbare ruimte is geregeld in de op 25 september 2003 door de Gemeenteraad vastgestelde "Verordening op de naamgeving van delen van de openbare ruimte en de nummering van gebouwen, complexen, afgebakende terreinen, lig- en standplaatsen (adressen)", kortweg de "Verordening naamgeving en nummering (adressen)". De verordening legt de bevoegdheid tot het vaststellen van namen en nummers bij het college van burgemeester en wethouders. Het college kan op basis van de verordening regels vaststellen waarin is vastgelegd aan welke objecten of te onderscheiden delen daarvan nummers worden toegekend. Tevens kan het college regels vaststellen omtrent de vergoeding van kosten die voortvloeien uit het wijzigingen in (huis)nummering en straatnaamgeving.

1.2. Straatnaamgeving

Aanleiding

Straatnaamgeving gebeurt aan de hand van de richtlijnen die de VNG hiervoor heeft opgesteld. Dit zijn algemene richtlijnen die verband houden met de bruikbaarheid van namen, b.v. het wel of niet vernoemen van nog in leven zijnde personen, spelling die gemakkelijk tot verschrijvingen leidt etc. Aangezien de adresregistratie de ingang is tot bijzonder veel gegevensbestanden is de burger er mee gediend als hiermee zo min mogelijk problemen ontstaan. Door het overnemen van de algemene richtlijnen van de VNG kan in voorkomende gevallen gemakkelijk naar eigen beleid verwezen worden bij het overnemen dan wel afwijzen van suggesties van burgers. Zonder de straatnaamgeving te verstikken in een overvloed aan regels is het uit praktische overweging raadzaam straatnaamsuggesties aan de vastgestelde richtlijnen te toetsen. Doordat de gangbare praktijk wordt vastgelegd is er geen sprake van het toevoegen van regelgeving.

Toelichting

- De naam moet kort zijn. Te lange namen (meer dan 24 karakters) passen vaak niet in geautomatiseerde bestanden. Als de naam dan verkort moet worden, kan dat leiden tot verschillende

schrijfwijzen en dat kan weer leiden tot verwarring. Ook kan alfabetisering tot problemen leiden: wordt Pr. Juliana onder de P of de J opgeborgen.

- De spelling moet éénduidig en correct zijn; gebruik van diakritische tekens wordt vermeden. Met name bij zogenaamd historische spellingswijzen ontstaat vaak verwarring. Het gebruik van bijvoorbeeld ey en ck in plaats van ij en kk in Kreytacker is historisch waarschijnlijk niet juist en omdat in het huidige taalgebruik krijt en akker correct zijn worden de verschillende schrijfwijzen door elkaar gebruikt. In geautomatiseerde bestanden kan dit gemakkelijk tot problemen leiden. Ook het gebruik, of gedwongen weglaten, van diakritische tekens (accenten, cédilles etc.) kan leiden tot verschillende schrijfwijzen. De gehanteerde spelling is de voorkeursspelling volgens het Groene Boekje.

- Namen of begrippen moeten algemeen bekend dan wel te begrijpen zijn, en bij voorkeur samengesteld uit Nederlandse termen. Uitzondering kan gemaakt worden voor buitenlandse namen en begrippen waarvan betekenis en schrijfwijze verondersteld worden algemeen bekend te zijn. Dit heeft veel te maken met de bovengenoemde spelling en het gebruik van diakritische tekens. Het correct spellen van namen als Csorna, Århus, Le Trésor, Wałensa etc. zal vaker tot problemen leiden dan de spelling van namen als Madrid, Churchill etc.

- Namen mogen geen aanstoot geven. Hoewel zelfs aan namen als Klaproosstraat en Korenbloemstraat aanstoot blijkt te worden genomen, is dit punt duidelijk.

- Vernoeming van personen: een zekere tijdsafstand is nuttig om te beoordelen of de te vernoemen persoon ook na het verstrijken der jaren vernoemenswaardig is gebleven en niet alleen de waan van de dag gevolgd is. Op deze regel wordt in het algemeen een uitzondering gemaakt voor leden van het Koninklijk Huis en de Koninklijke familie. Gezien recente ervaringen in binnen- en buitenland is echter ook hier uiterste terughoudendheid geboden.

1.3. (Huis)nummering

Aanleiding

Het planologisch beleid is er op gericht woningbouw zoveel mogelijk binnen bestaande kernen te realiseren. Dit zal o.a. leiden tot het toevoegen van woningen tussen de bestaande bebouwing, waarbij huisnummers toegevoegd moeten worden. Het verdient aanbeveling op voorhand duidelijk te maken in welke gevallen dit zal leiden tot subnummering en in welke gevallen er een vernummering van bestaande adressen moet plaatsvinden.

Ook hier wordt beoogd de bestaande praktijk vast te leggen, en de redenen die aan (huis)nummerbesluiten ten grondslag liggen transparant te maken. Daarmee vormen de regels een kader voor zowel burgerinitiatieven als voor collegebesluiten. Doordat de gangbare praktijk wordt vastgelegd is er geen sprake van het toevoegen van regelgeving.

Toelichting

Er komt regelmatig commentaar op het toekennen van huisnummers met toevoegingen. Een nummer als 2a wordt als minderwaardig gezien, en niet passend bij een dure vrijstaande woning. Aangezien het alternatief vaak vernummering is, wordt in de beleidsregel verwezen naar de overlast en de kosten die dat met zich meebrengt. Er wordt een richtlijn gegeven voor de te maken keuze tussen b.v. subnummering en vernummering.

Gecompliceerde subnummeringen leiden gemakkelijk tot verschrijving en kunnen in geautomatiseerde gegevensbestanden tot verwarring en fouten leiden. Nummers als 2-201 of 2o-201 zullen hierdoor niet in de logische nummeropvolging geregistreerd worden onder het bedoelde nummer 2.

Daarnaast is het gewenst in een beleidsregel vast te leggen in welke gevallen (huis)nummers worden toegekend. In het verleden is verwarring ontstaan door het al dan niet toekennen van nummers aan delen van (meergeneratie)woningen, bedrijfsgebouwen en dergelijke. Als de beleidsregel aansluit aan de planologische ondergrond en de wijze waarop belastingen en heffingen worden opgelegd kan hiermee een éénduidige systematiek ontstaan.

Tenslotte wordt iets vastgelegd over vernummering van objecten. Als er te nummeren objecten worden toegevoegd kan in het uiterste geval worden overgegaan tot het vernummen van bestaande objecten. Voor de gebruiker van het object brengt dit kosten met zich mee (die op de gemeente te verhalen zijn) en vaak langdurige overlast. Voor de eigen administratie betekent vernummering een extra belasting omdat deze vernummering in alle bestanden en archieven doorgevoerd moet worden. De ervaring leert dat hiermee problemen kunnen ontstaan, waardoor opgeslagen informatie onvindbaar wordt. Als vernummering onvermijdelijk is, moet deze dan ook tot een minimum worden beperkt, ook al zou een rigoureuze vernummering tot een fraaiere nummeropvolging leiden.

1.4. Afhandeling van kosten bij vernummering

Aanleiding

Als de gemeente genoodzaakt is objecten te vernummernen, kan dat overlast en financiële gevolgen hebben voor de eigenaars of gebruikers van die objecten. Hierbij valt te denken aan kosten van verhuisberichten, veranderen van briefpapier, advertenties, reclames, opdrukken en dergelijke. Deze kosten, die voortvloeien uit een in het algemeen belang genomen besluit, mogen gezien het evenredigheidsbeginsel niet worden afgewend op de eigenaar/gebruiker van het te vernummernen object. Er zal in zo'n geval nadeelcompensatie moeten worden toegepast. Uit het oogpunt van efficiëntie is het wenselijk een standaardregeling voor nadeelcompensatie vast te stellen die in de overgrote meerderheid van de gevallen de geleden schade inderdaad compenseert. Dit voorkomt discussies over al dan niet werkelijk gemaakte kosten, het verzamelen en controleren van bonnetjes en nota's en dergelijke. Buiten de standaardgevallen kan het overigens altijd voorkomen dat de werkelijk geleden schade (veel) groter is dan door de standaardregeling vergoed wordt; in dat geval zal toch het gehele nadeel gecompenseerd moeten worden.

Als de gemeente een object vernummert op aanvraag van de eigenaar/gebruiker van dat object is er uiteraard geen aanleiding tot nadeelcompensatie.

Toelichting

Het ligt voor de hand verschillende compensatie toe te kennen voor particulieren en niet-particulieren (bedrijven, instellingen, stichtingen, verenigingen, praktijken etc). Deze laatsten zullen in het algemeen meer relaties hebben, en hebben ook vaker briefpapier, visitekaartjes, opschriften en dergelijke die veranderd moeten worden. Of op een bepaald adres een bedrijf, instelling, stichting, vereniging, praktijk o.i.d. gevestigd is, is niet altijd vast te stellen. Inschrijving bij de Kamer van Koophandel kan een indicatie zijn, maar praktijken zijn b.v. niet altijd ingeschreven bij de K.v.K. Diegene die aanspraak maakt op nadeelcompensatie zal in zo'n geval zelf aannemelijk moeten maken dat er sprake is van een situatie die de hogere vergoeding rechtvaardigt. Datzelfde geldt als het standaardbedrag te laag zou zijn: dan moet de benadeelde zelf aannemelijk maken dat b.v. het adressenbestand of andere kosten (veel) hoger zijn.

Voor particulieren geldt dat een groot aantal instanties kosteloos van een adreswijziging op de hoogte gebracht wordt. Als vervolgens wordt uitgegaan van 100 te informeren adressen per te vernummernen adres zou een standaardbedrag van €60,- redelijk zijn (100 adreswijzigingen kosten €54,25, tarief tpg-post per 01-01-05).

Voor bedrijven is tot nu toe een standaardbedrag van €250,- toegepast. Hiermee zouden b.v. 300 adreswijzigingen en voor ca. €100,- aan overige kosten gedekt zijn. Voor kleine bedrijfjes en praktijken en voor veel verenigingen en stichtingen zal dit bedrag toereikend zijn. Het vernummernen van grotere bedrijven en praktijken moet, gezien de te verwachten kosten, waar mogelijk vermeden worden.

2. BELEIDSREGELS

2.1. STRAATNAAMGEVING

2.1.1. Criteria voor straatnaamgeving

Straatnamen moeten voldoen aan de volgende kenmerken:

- De naam moet kort zijn (ten hoogste 24 karakters).
- De spelling moet éénduidig en correct zijn (voorkeursspelling volgens het Groene Boekje).
- De uitspraak van de naam moet éénduidig zijn.
- Namen of begrippen moeten algemeen bekend dan wel te begrijpen zijn, en bij voorkeur samengesteld uit Nederlandse termen. Uitzondering kan gemaakt worden voor buitenlandse namen en begrippen waarvan betekenis en schrijfwijze verondersteld worden algemeen bekend te zijn.
- Namen mogen geen aanstoot geven.
- Bedrijven worden niet vernoemd.
- Bij vernoeming van personen moet de te vernoemen persoon:
  - ten minste tien jaar dood zijn;
  - van onbesproken gedrag en onomstreden zijn;
  - van groot belang geweest zijn voor de gemeente Heumen of de samenleving in bredere zin.

Ook moeten nabestaanden geen bezwaar hebben tegen vernoeming.

2.2. (HUIS)NUMMERS

2.2.1. Systematiek

- De systematiek van nummering is als volgt:
  - logische nummeropeenvolging met eventueel toevoeging van letter. Geen verdere subnummering.
  - nummering vanuit het centrum olopend, oneven nummers links, even nummers rechts.

2.2.2. Toekenning van (huis)nummers

- Nummers worden toegekend in de hierna volgende gevallen. Geen huisnummer wordt toegekend als het gebruik van een (deel van een) gebouw of object in strijd is met het geldende bestemmingsplan en geen zicht op legalisering van dat gebruik bestaat. Aan een toegekend (huis)nummer kan geen ander recht ontleend worden dan het gebruik van dat nummer; het al dan niet toekennen van een nummer zegt dus bijvoorbeeld niets over de bestemming van het betreffende object of over de mogelijkheden belastingen te heffen.

- *Woningen.* Een nummer wordt toegekend aan een afsluitbare, zelfstandige wooneenheid. Dat betekent dat alle noodzakelijke functies voor die woning, zoals keuken, badkamer en toilet, achter de afsluitbare deur aanwezig zijn. Appartementen in een appartementengebouw krijgen wel afzonderlijke huisnummers, maar onzelfstandige eenheden (d.w.z. met bijvoorbeeld gedeeld gebruik van keuken, badkamer en toilet) in b.v. een kamerverhuurbedrijf of een begeleide woonvorm niet. In het geval van in het verleden gerealiseerde "meergeneratiewoningen" wordt een huisnummer toegekend als feitelijk sprake is van zelfstandige wooneenheden, ook al zijn deze via een centrale ruimte met elkaar verbonden. Als er sprake is van inwoning wordt geen apart nummer toegekend.

- *Delen van woningen.* In aanvulling op het bovenstaande kunnen nummers worden toegekend aan technische ruimtes, liften etc. Ten behoeve van alarmlijnen en overige nutsaansluitingen is hier soms een uniek nummer gewenst. Dit kan in de administratie als fictief nummer worden opgevoerd; fysieke nummering (door middel van een nummerbordje) blijft dan achterwege.

- *Praktijkruimtes winkelruimtes etc. als deel van een woning.* Als een deel van een woongebouw of woning ofwel een bijgebouw bij een woning of woongebouw wordt gebruikt als winkel, praktijkgebouw, kantoor of bedrijf kan daaraan een nummer worden toegekend.

- *Bedrijfswoningen met bedrijfsbebouwing*

Aan bedrijven waarbij een bedrijfswoning aanwezig is kan aan zowel de woning als aan het bedrijf een apart nummer worden toegekend.

- *Gebouwen anders dan woningen*

- Per perceel wordt één hoofdnummer toegekend. Latere splitsingen en toevoegingen krijgen een letteraanduiding.

- Een extra nummer wordt toegekend als dit noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering. Aan stallen en schuren die deel uitmaken van een groter complex op eenzelfde perceel zal in het algemeen geen nummer worden toegekend.

- Een extra nummer wordt toegekend bij verhuur/verkoop van deel van het gebouw als dit noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering van de verschillende gebruikers.

- *Overige gebouwtjes en bouwwerken.* Aan bijvoorbeeld nutsgebouwtjes, pomphuisen etc. wordt, indien gewenst, een nummer toegekend.

- *Overige terreinen zonder bebouwing.* Alleen als het gaat om afsluitbare terreinen en de nummering noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering ter plaatse wordt een nummer toegekend.

2.2.3. Toevoegen van (huis)nummers

Als nummers worden toegevoegd wordt de volgende volgorde van voorkeur gehanteerd:

1 - *Het doorzetten van bestaande nummering en het invoegen nog niet gebruikte nummers.* Dit is de meest gewenste methode. Gebruikmakend van de standaardssystematiek wordt doorgenummerd of tussengevoegd vanuit de bestaande nummers.

2 - *Het toevoegen van letters aan bestaande nummers.* Bij het tussenvoegen van nummers tussen opeenvolgende bestaande nummers wordt aan het laagste van die nummers een letter toegevoegd. De geletterde objecten liggen altijd na het nummer waaraan het nummer wordt toegevoegd (2, 2a, 2b). Als er vóór een laagste nummer (1 of 2) een object toegevoegd wordt moet dat laagste nummer vernummerd worden, zodat de nummering bij het nieuwe object weer begint met de laagste nummering. De letters i, o en z worden i.v.m. de leesbaarheid niet toegepast, tenzij eventueel voor fictieve nummering voor liften en dergelijke.

3 - *Het toevoegen van een straatnaam.* Als toevoeging van letters geen uitkomst biedt omdat te veel objecten worden tussengevoegd of er al een subnummering bestond, wordt onderzocht of voor het te nummeren project een nieuwe straatnaam kan worden vastgesteld. Dat gebeurt alleen als uit de feitelijke inrichting van de ruimte zo'n straatnaam logisch is, b.v. als er sprake is van een hofje of plein.

4 - *Vernummering van één of meer van de naastgelegen hogere nummers.* Er worden niet meer objecten vernummerd dan strikt noodzakelijk is. Dat wil zeggen zoveel dat een nummering met hooguit een enkelvoudige lettertoevoeging van de nieuw te nummeren objecten mogelijk is. Vernummering is de minst gewenste vorm bij het toevoegen van nummers.

2.2.4. Vernummering door verandering van straatnaam

Als door het toevoegen van straten objecten hun ontsluiting aan een nieuwe straat krijgen, dan wel nummering om andere redenen aan de nieuwe straat logisch is, wordt aan die objecten een nummer toegekend aan die nieuwe straat.

2.3. AFHANDELING VAN KOSTEN DIE ONTSTAAN DOOR VERNUMMERING

2.3.1. Vernummering van het eigen object op verzoek eigenaar/gebruiker

Indien aan een verzoek om het vernummeren van een object van de eigenaar of gebruiker van dat object tegemoet gekomen wordt, worden de kosten die dit met zich meebrengt niet door de gemeente vergoed.

2.3.2. Vernummering op initiatief van de Gemeente Heumen

- Bij vernummeringen anders dan bedoeld in artikel 2.3.1 kan door de eigenaar/gebruiker van het te vernummeren object aanspraak gemaakt worden op een standaardbedrag aan nadeelcompensatie van:

€ 60,- voor particulieren, per te vernummeren object;

€ 250,- voor bedrijven, instellingen, stichtingen, verenigingen, praktijken en dergelijke.

- Nadeelcompensatie die het gevolg is van een noodzakelijke vernummering op initiatief van derden wordt verhaald op de initiatiefnemer.

tgk

Malden, 26 april 2005

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HEUMEN;

De secretaris,

De burgemeester,

drs. J. Wijnia

drs. J. van Zomeren